

فارسی ۱

فصل دوم: (ادبیات سفر و زندگی) درس پنجم: کلاس نقاشی * قلمرو زبانی

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۸

۱ در تمام ابیات زیر «جهش ضمیر» وجود دارد بجز گزینه
 ۱ هر شیم زلف سیاه تو نمایند به خواب
 ۲ چنان به موی تو آشفته‌ام به بوی تو مست
 ۳ هر دو عالم یک فروغ از روی اوست
 ۴ حافظ شب هجران شد روز خوش وصل آمد

- ۱ هر شیم زلف سیاه تو نمایند به خواب
 ۲ چنان به موی تو آشفته‌ام به بوی تو مست
 ۳ هر دو عالم یک فروغ از روی اوست
 ۴ حافظ شب هجران شد روز خوش وصل آمد

۲ در چند مورد از ابیات زیر، هر دو نوع «واو» عطف و ربط هستند؟

سخت - قلم چی - ۱۳۹۸

- الف) چون گل و می دمی از پرده برون آی و در آ
 ب) همی بلند بر آرند و بس فروفکنند
 ج) به نظم و نثر کسی را گر افتخار سزاست
 د) عجب مدار ز من نظم خوب و نثر بدیع
 ه) آن جود و عدل دارد سلطان که پیش از این

- ۱ یکی
 ۲ دو تا
 ۳ سه تا
 ۴ چهار تا

۳ در عبارت زیر به ترتیب چند فعل (جمله) غیر اسنادی و چند صفت اشاره وجود دارد؟

«سالش به چهل نمی‌رسید. کارش نگار نقشه‌قالی بود و در آن دستی نازک داشت. نقش‌بندی‌اش دلگشا بود و رنگ را نگارین می‌ریخت. آدم در نقشه‌اش نبود و بهتر که نبود.»

سخت - قلم چی - ۱۳۹۸

- ۱ پنج، صفر
 ۲ پنج، یک
 ۳ سه، صفر
 ۴ سه، یک

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۸

۴ کاربرد حرف «و» در کدام گزینه متفاوت است؟

- ۱ خدای را به صفات زمانه وصف مکن
 ۲ جان تو را باشد و شاید غم تن چند خوری
 ۳ هر که آمد به جهان ز اهل فنا خواهد بود
 ۴ خروشان و جوشان به کردار موج
 ۱ که هر سه وصف زمانه است هست و باید و بود
 ۲ بگذار از تن اگر ت هست سر جان دیدن
 ۳ آن که پاینده و باقی است خدا خواهد بود
 ۴ فراز آمدند از کران فوج فوج

۵ مفهوم بیت «برو شادی کن ای یار دل افروز / غم فردا نشاید خورد امروز» در کدام گزینه دیده نمی‌شود؟

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۸

- ۱ به می عمارت دل کن که این جهان خراب بر آن سر است که از خاک ما بسازد خشت
- ۲ پیوند عمر بسته به مویی است هوش دار غمخوار خویش باش غم روزگار چیست؟
- ۳ پنج روزی که در این مرحله فرصت داری خوش بیاسای زمانی که زمان اینهمه نیست
- ۴ شادم ز بی تعلقی خود که در چمن هرگز مرا به شاخ گلی آشیانه نیست

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۸

۶ کدام گزینه با عبارت زیر تناسب مفهومی ندارد؟

«برو شادی کن ای یار دل افروز غم فردا نشاید خورد امروز»

- ۱ ای دل غم این جهان فرسوده مخور بیهوده نه ای، غمان بیهوده مخور
- ۲ گرچه وحشی ناخوشی‌ها دید و سختی‌ها ولی سخت‌تر از روزگار هجر و ناخوش‌تر ندید
- ۳ پنج روزی که در این مرحله فرصت داری خوش بیاسای زمانی که زمان این همه نیست
- ۴ وقت خود خوش گذران با می و معشوق عزیز کس چه داند که سرانجام چه خواهد بودن؟

۷ در همهٔ گزینه‌ها واژه‌های مشخص شده را باید بدون نقش‌نمای اضافه خواند جز گزینهٔ

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۸

- ۱ یکی نامه بنوشت با درد و خشم پر از آرزو دل، پر از آب چشم
- ۲ گفتم این شرط آدمیت نیست مرغ تسبیح گوی و من خاموش
- ۳ بگفت این و بنشست گریان به درد پر از خون دل و مژه پر آب زرد
- ۴ بهاری است گویی در اردیبهشت به بالای او سرو دهقان نکشت

قلمرو فکری (قربت معنایی)

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۸

۸ عبارت زیر به کدام یک از ویژگی‌های نیما اشاره ندارد؟

«هم چون مروارید در دلِ صدفِ کج و کوله‌ای سال‌ها بسته ماند»

- ۱ هم‌رنگی با جماعت
- ۲ ناسازگاری روح بزرگ و ارزشمند نیما با شهرنشینی
- ۳ ارزشمندی شعر نیما در میان اهالی شهر
- ۴ ارزشمندی وجود نیما در بین اهالی شهر

قلمرو زبانی

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۸

۹ واژهٔ «گرته می‌بست» در عبارت «خرگوش را روان گرته می‌بست» به چه معناست؟

- ۱ نقاشی می‌کرد
- ۲ تصور می‌کرد
- ۳ سایه روشن می‌زد
- ۴ طراحی می‌کرد

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۸

۱۰ در کدام بیت غلط املائی دیده نمی‌شود؟

- ۱ افتاده‌گی آموز اگر طالب فیضی
- ۲ پیران مرغ دیدی تو ز پای بند شهوت
- ۳ ما همه شیران ولی شیر الم
- ۴ یکی زان میان گفت و زنهار خواست
- هرگز نخورد آب زمینی که بلند است
- به در آی تا ببینی پیران آدمیت
- حمله مان از باد باشد دم به دم
- مکش بندگان کاین گناه از تو خواست

۱۱ در متن زیر چند مضاف‌الیه وجود دارد؟

«معلم نقاشی مرا خبر سازید که شاگرد وفادار حقیرت، هر جا به کار صورتگری در می‌ماند، چاره درماندگی به شیوه معلم خود می‌کند.»
سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۸

- ۵ ۱
- ۴ ۲
- ۷ ۳
- ۶ ۴

۱۲ نقش دستوری کدام واژه مشخص شده با گزینه‌های دیگر یکسان نیست؟
متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۸

- ۱ صورت از او چیزی می‌طلبید.
- ۲ تمامت خود را می‌خواست.
- ۳ معلم از مخمصه رسته بود.
- ۴ شتابان خط‌هایی در هم کشید.

۱۳ نقش مشخص شده در کدام گزینه به درستی نیامده است؟
متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۸

- ۱ خرگوشی می‌کشم تا بکشید: مفعول
- ۲ صدای یکیشان برخاست: نهاد
- ۳ هرگز جانوری جز از پهلو نکشید: مفعول
- ۴ خنده در آن روا بود: متمم

۱۴ در کدام گزینه واژه «وندی - مرکب» وجود دارد؟
متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۸

- ۱ معلم مشوش بود. از درِ ناسازی صدا برداشت.
- ۲ نمایش نیم‌رخ زندگان رازی در برداشت.
- ۳ مرا حدیثی از اسب پردازی معلم در یاد است.
- ۴ کارش نگار نقشه قالی بود. در آن دستی نازک داشت.

۱۵ زمان فعل‌های مشخص شده در عبارت زیر، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

«معلم که از مخمصه رسته بود. به خون‌سردی گفت: در علف است. حیوان باید بچرد.»
آسان - تالیفی منتا - ۱۳۹۸

- ۱ ماضی التزامی - مضارع التزامی
- ۲ ماضی بعید - مضارع التزامی
- ۳ ماضی بعید - مضارع اخباری
- ۴ ماضی التزامی - مضارع اخباری

۱۶ در کدام گزینه واژه «وندی - مرکب» وجود ندارد؟
متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۸

- ۱ نقش‌بندی‌اش دلگشا بود و رنگ را نگارین می‌ریخت.
- ۲ از ته کلاس شاگردی بانگ زد اسب و تنی چند با او هم‌صدا شدند.
- ۳ معلم با خون‌سردی گفت: حیوان در علف است.
- ۴ معلم پای تخته رسید و گفت: «خرگوشی می‌کشم تا بکشید.»

۱۷ در کدام گزینه «واو عطف» به کار نرفته است؟
متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۸

- ۱ زنگ نقاشی دلخواه و روان بود. خشکی نداشت.
- ۲ صاد معلم ما بود. آدمی افتاده و صاف.
- ۳ معلم پای تخته رسید. گچ را گرفت. برگشت و گفت.
- ۴ دو گوش را بالا برد؛ از یال و غارب به زیر آمد.

۱۸ در همه گزینه‌ها از «واو ربط» استفاده شده است به جز گزینه
متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۸

- ۱ فک زیرین را پیمود و در آخره ماند.
- ۲ معلم فریاد کشید ساکت! و ما ساکت شدیم.
- ۳ نقشه نیمه‌کاری به کلاس آورد و کارش پیوسته همان بود.
- ۴ از خم کتف و سینه فرا رفت. سپس شکمش را کشید.

درس پنجم - فارسی دهم

آسان - تالیفی منتا - ۱۳۹۸

۱۹ در کدام گزینه غلط املایی وجود دارد؟

- ۱ پی بردیم راه دست خودش هم نیست که ناگهان اطاق از جا کنده شد.
- ۲ این مرد پارسی دست تنگ بود و وسعتی نداشت که حال مرا مرمتی کند.
- ۳ همانا او را تصوّر شود که مرا در فضل مرتبه‌ای است زیادت.
- ۴ به شدّتی که از روزگار آید نباید نالید و از فضل کردگار نباید ناامید شد.

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۸

۲۰ در عبارت زیر املائی کدام واژه نادرست است؟

«خواب که از چشمم پرید و از گوشم تازه فهمیدم که در زدن میراب نیست و شصتم خبردار شد آن سر بزرگ داغ داغ بود اما چشم‌ها را بسته بودند کوره‌ای تازه خاموش شده»

- ۱ میراب
- ۲ شصتم
- ۳ داغ داغ
- ۴ کوره‌ای

۲۱ در عبارت زیر کدام واژه با غلط املایی نوشته شده است؟

«معلم صورتک به رو نداشت نقش بندای اش دلگشاه بود و رنگ را نگارین می‌ریخت گوزن را رعنا رقم می‌زد و خرگوش را چابک می‌بست اما در بیرنگ اسب حرفی به کارش بود»

آسان - تالیفی منتا - ۱۳۹۸

- ۱ صورتک
- ۲ رعنا
- ۳ دلشگاه
- ۴ رقم

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۸

۲۲ املائی کدام واژه باتوجه به معنای آن غلط است؟

- ۱ مخمصه: گرفتاری
- ۲ فراغنه: عنوان پادشاهان مصر باستان
- ۳ وقب: فرورفتگی اندام
- ۴ الم: پرچم و بیرق

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۸

۲۳ معنای واژه‌های «آخره - وقب - غارب» به ترتیب عبارت است از:

- ۱ چنبره گردن - فرورفتگی اندام - میان دو کتف
- ۲ فرورفتگی اندام - بالای کمر - برآمدگی پا
- ۳ برآمدگی پا - فرورفتگی اندام - بالای کمر
- ۴ بالای کمر - برآمدگی پا - میان دو کتف

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۸

۲۴ کدام واژه به معنای «طرح اولیه» است؟

- ۱ بیرنگ
- ۲ گرته
- ۳ اسلیمی
- ۴ نقطه چینی

۲۵ در بیت زیر واژه‌های مشخص شده به ترتیب به معنای:

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۸

«چند به ناز پرورم مهر بُتان سنگدل یاد پدر نمی‌کنند این پسران ناخَلَف»

- ۱ سنگ‌های مقدس - نااهل
- ۲ زیبارویان - نالایق
- ۳ بت‌ها - بدذات
- ۴ زیبارویان - دروغگو

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۸

۲۶ معنای کدام گزینه نادرست است؟

- ۱ طمأنینه: آرامش
- ۲ حقارت: پستی
- ۳ وقب: چنبره گردن
- ۴ بُنشن: خواروبار

۲۷ عبارت «طرح‌هایی مرکب از پیچ و خم‌های متعدد که شبیه عناصر طبیعت هستند» معنای کدام واژه است؟

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۸

- ۱ گرته زدن
- ۲ اسلیمی
- ۳ نقطه چینی
- ۴ بیرنگ

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۸

۲۸ در عبارت «گریزی رندانه زد که به سود اسب انجامید» ترکیب مشخص شده به چه معناست؟

- ۱ چاره‌ای درویشانه
- ۲ حقه‌ای زیرکانه
- ۳ کلک فریبکارانه
- ۴ ترفندی زیرکانه

- ۲۹) واژه‌های «صورتک - مشووش - خطابه - خیل» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟
 سخت - تالیفی منتهای - ۱۳۹۸
- ۱) ماسک - آشفته - سخنرانی - گروه
 ۲) نقاب - سرگردان - سخنرانان - دسته
 ۳) صورت کوچک - پریشان - وعظ - گروه
 ۴) نقاب - باهوش - سخنرانی - گروه
- ۳۰) واژه «تخت» در کدام بیت معنای متفاوتی دارد؟
 سخت - تالیفی منتهای - ۱۳۹۸
- ۱) خاطرش جمع و دلش قرص و خیالش تخت است هر که تسخیر کند قلب تو را خوشبخت است
 ۲) اگر تخت خواهی ز من با کلاه ره سیستان گیر و برکش سپاه
 ۳) چه با رنج باشی چه با تاج و تخت بیایدت بستن به فرجام رخت
 ۴) کجا آن بزرگان با تاج و تخت کجا آن سواران پیروز بخت
- ۳۱) «برآمدگی پشت پای اسب» معنای کدام واژه است؟
 متوسط - تالیفی منتهای - ۱۳۹۸
- ۱) آخره
 ۲) وقب
 ۳) غارب
 ۴) گله
- ۳۲) در جمله «مدتی بود که پیرمرد افتاده بود»، «افتاده بود» به چه معناست؟
 متوسط - تالیفی منتهای - ۱۳۹۸
- ۱) خاکی بود
 ۲) مرده بود
 ۳) در بستر بیماری بود
 ۴) پرت شده بود
- ۳۳) عبارت «پیرمرد چشم ما بود»، در کدام معنا درست نیست؟
 متوسط - تالیفی منتهای - ۱۳۹۸
- ۱) عزیز ما
 ۲) دانا و آگاه
 ۳) بیدار
 ۴) مایه رستگاری
- ۳۴) کدام یک از واژه‌های زیر جزء اصطلاحات نقاشی نیست؟
 سخت - تالیفی منتهای - ۱۳۹۸
- ۱) بیرنگ
 ۲) اسلیمی
 ۳) گرتنه
 ۴) غارب
- ۳۵) در کدام گزینه «مُمال» به کار رفته است؟
 متوسط - تالیفی منتهای - ۱۳۹۸
- ۱) جلیل
 ۲) سهیل
 ۳) اسلیمی
 ۴) اقلیمی
- ۳۶) «گوشه‌ای دور از مردم» معنای کدام واژه است؟
 متوسط - تالیفی منتهای - ۱۳۹۸
- ۱) بیتوته
 ۲) بیغوله
 ۳) عزلت
 ۴) قیلوله
- ۳۷) واژه «تلاطم» به همه معناها به جز آمده است.
 سخت - تالیفی منتهای - ۱۳۹۸
- ۱) پریشانی
 ۲) حرکت شدید امواج دریا
 ۳) آشفستگی
 ۴) ناراحتی
- ۳۸) «میان دو کتف» معنای کدام واژه است؟
 متوسط - تالیفی منتهای - ۱۳۹۸
- ۱) گرده
 ۲) غارب
 ۳) وقب
 ۴) آخره
- ۳۹) واژه «تسلّی» به چه معناست؟
 آسان - تالیفی منتهای - ۱۳۹۸
- ۱) صلوات
 ۲) سلام و درود
 ۳) تحسین و آفرین
 ۴) آرامش

متوسط - تالیفی منتهای ۱۳۹۸

۴۰ در همهٔ گزینه‌ها به جز گزینه غلط املائی وجود دارد.

- ۱ در چنان بیغوله‌ای هم صحبت غنیمتی بود آن هم با نیما
- ۲ در چشم او که خود چشم زمانهٔ ما بود تمآینه‌ای بود که گمان می‌کردی در چشم فراعنه است
- ۳ شبی که نوبت شعر خواندن او شد برق رفت و روی میز ختابه شمعی نهادند و او آی آدم‌هایش را خواند
- ۴ اما تحمّل آن همه رفت‌وآمد را نداشت به خصوص در چنان مئیشت تنگی

متوسط - تالیفی منتهای ۱۳۹۸

۴۱ معنای کدام واژه با توجه به املائی آن غلط است؟

- ۱ حقارت: خواری
- ۲ مخمصه: گرفتاری
- ۳ تلاطم: آشفتگی
- ۴ قارب: میان دو کتف

متوسط - تالیفی منتهای ۱۳۹۸

۴۲ در کدام گزینه واژه‌ای با غلط املائی وجود دارد؟

- ۱ طمآینه: آرامش
- ۲ تسلی: آرامش
- ۳ وغب: فرورفتگی اندام
- ۴ بیلاق: سردسیر

متوسط - تالیفی منتهای ۱۳۹۸

۴۳ در کدام گروه کلمه غلط املائی دیده می‌شود؟

- ۱ مرقه و آسوده
- ۲ خلف صدق
- ۳ خطبه و خطابه
- ۴ حضر و دوری

متوسط - تالیفی منتهای ۱۳۹۸

۴۴ در کدام گزینه غلط املائی دیده نمی‌شود؟

- ۱ خانهٔ فرهنگ شوروی در تهران الم کرده بود.
- ۲ دست آخر با حقارت‌های زندگی هامان اُخت شد.
- ۳ خلف صدق نیاکان هنرور خود بود.
- ۴ جوانکی بودم و توی جماعت بور خورده بودم.

متوسط - تالیفی منتهای ۱۳۹۸

۴۵ در کدام گزینه واژه‌ای به تشدید نیاز دارد؟

- ۱ و این مرد پارسی دست تنگ بود و وسعتی نداشت که حال مرا مرمتی کند.
- ۲ همانا او را گمان شود که مرا در فضل مرتبه‌ای است.
- ۳ خلف صدق نیاکان هنرور خود بود.
- ۴ کارش نگار نقشهٔ قالی بود و در آن دستی نازک داشت.

۴۶ در عبارت زیر چند غلط املائی وجود دارد؟

«پیرمرد به ساده‌دلی روستایی خویش از هر چیز تعجب کرد و هرچه بر او تنگ گرفتند کمر بند خود را تنگ‌تر بست تا دست آخر با هقارت زنده‌گی هامان اُخت شد»

متوسط - تالیفی منتهای ۱۳۹۸

- ۱ یک
- ۲ دو
- ۳ سه
- ۴ چهار

۴۷ در تمام عبارات زیر «کسره‌ای» وجود دارد که می‌توان آن را جایگزین «از» به حساب آورد؛ به جز گزینه

سخت - تالیفی منتهای ۱۳۹۸

- ۱ کارش نگار نقشه قالی بود.
- ۲ خسته شدیم از خرگوش، دنیا پر حیوان است.
- ۳ حالا بعد دو سال تازه سر حرف من افتاده‌اند.
- ۴ ما را به رونگاری آن می‌نشانند.

قلمرو فکری (قرابت معنایی)

۴۸ عبارت «آدم در نقشه‌اش نبود و بهتر که نبود. در پیچ و تاب عرفانی اسلیمی، آدم چه کاره بود؟» با کدام بیت تقابل معنایی دارد؟

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۸

۱	هستم ز غمش چنان پریشان که می‌پرس	۱	ز انسان شده‌ام بی سروسامان که می‌پرس
۲	جوهرست انسان و چرخ او را عرض	۲	جمله فرع و پایه‌اند و او غرض
۳	دی شیخ با چراغ همی گشت گرد شهر	۳	کز دیو و دد ملولم و انسانم آرزوست
۴	بیرون نگری صورت انسان بینی	۴	خلقی عجب از روم و خراسان بینی

قلمرو زبانی

۴۹ در عبارت «معلم را عادت بود که نقشه نیم کاره‌ای با خود به کلاس می‌آورد» نوع «را» در کدام گزینه آمده است؟

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۸

- ۱ فک اضافه ۲ نقش نمای مفعولی ۳ مالکیت ۴ حرف اضافه

قلمرو فکری (قرابت معنایی)

۵۰ مفهوم و معنی عبارت «برای اولین بار در عمرش - جز در عالم شاعری - یک کار غیرعادی کرد؛ یعنی زمستان به یوش رفت» در کدام گزینه بطور کامل ذکر شده است؟

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۸

- ۱ محال بود که نیما در زمستان به یوش سفر نکند.
 ۲ نیما یک بار در زمستان به یوش رفت که همین باعث مرگش شد.
 ۳ در عالم تخیل، نیما زمستان‌های یوش را به زیباترین نوع می‌سرود.
 ۴ نیما علاوه بر شاعری کارهای غیر معمول دیگری هم در یوش برای خودش دایر کرده بود.

۵۱ مفهوم نوشته شده در مقابل کدام گزینه نادرست است؟

آسان - تالیفی منتا - ۱۳۹۸

- ۱ دست تنگ بود: فقیر بود.
 ۲ صورتک به رو نداشت: دورو نبود.
 ۳ وسعتی نداشت: خیلی کوچک بود.
 ۴ شستم خبردار شد: مطلع شدم.

قلمرو زبانی

۵۲ نوع (و) در کدام یک از گزینه‌های زیر متفاوت است؟

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۸

- ۱ ما سپر انداختیم با تو که در جنگ دوست زخم توان خورد و تیغ بر نتوان آختن
 ۲ ما نتوانیم و عشق، پنجه در انداختن قوت او می‌کند بر سر ما تاختن
 ۳ ساقی بدست باشی که این مست می‌پرست چون خُم ز پا نشست و هنوزش خمار توست
 ۴ عقل چون پروانه گردید و نیافت چون تو شمعی در هزاران انجمن

قلمرو فکری (قرابت معنایی)

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۸

۵۳) مفهوم عبارت «معلم دور نبود، صورتک به رو نداشت» در کدام گزینه نیامده است؟

- ۱) از مهرِ دوستان ریاکار خوش تر است
 - ۲) با هر که بگفتم که تو را دوست شدم
 - ۳) لباسِ ظاهر و باطن به هم موافق کن
 - ۴) ظاهر و باطن به یکدیگر خوش است
- دشنام دشمنی که چو آینه راستگوست
شد دشمن من وه که چه طالع دارم
نه همچو دریا خونخوار و پاکدامن باش
هر که دارد هر دو با ما آشناست

قلمرو زبانی

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۸

۵۴) در تمام گزینه‌های زیر نوع «و» یکسان است به جز گزینه
.....

- ۱) غزل گفتی و دُر سفتی بیا و خوش بخوان حافظ
- ۲) خروشان و جوشان به کردار موج
- ۳) بیرون سپید و دل سیاهی هم چو آینه
- ۴) به آب و رنگ و خال و خط چه حاجت روی زیبا را

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۸

۵۵) در تمام گزینه‌های زیر «جهش ضمیر» وجود دارد بجز گزینه
.....

- ۱) ای بی نشان محض نشان از که جویمت؟
 - ۲) وجودی دارم از مهرت گدازان
 - ۳) گفتم که بوی زلفت گمراه عالم کرد
 - ۴) گفتم بینمش مگرم درد اشتیاق
- گم گشت در تو هر دو جهان از که جویمت؟
وجودم رفت و مهرت هم چنان هست
گفتا اگر بدانی هم اوت رهبر آید
ساکن شود، بدیدم و مشتاق تر شدم

تحلیل و تاریخ ادبیات

آسان - تالیفی منتا - ۱۳۹۸

۵۶) داستان «پیرمرد چشم ما بود» در مورد زندگی توسط نگاشته شده است.

- ۱) جلال آل احمد - سهراب سپهری
- ۲) جلال آل احمد - نیمایوشیج
- ۳) نیمایوشیج - جلال آل احمد
- ۴) سپهری - نیمایوشیج

قلمرو زبانی

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۸

۵۷) در کدام گزینه ضمیر در نقش مضاف‌الیه نیامده است؟

- ۱) به درد شما نمی‌خورد، حیوانِ مشکلی است.
- ۲) پی بردیم راه دست خودش هم نیست.
- ۳) کارِ صاد نگار نقشه‌قالی بود و در آن دستی نازک داشت.
- ۴) اما در بیرنگ اسب حرفی به کارش بود.

آسان - قلم چی - ۱۳۹۸

۵۸) کدام واژه برای اشاره به هیچ یک از عبارتهای زیر به کار نمی‌رود؟

- ۱) گرته
 - ۲) غارب
 - ۳) کله
 - ۴) وقب
- «برآمدگی پشت پای اسب» - «هر فرورفتگی اندام چون گودی چشم» - «میان دو کتف»

متوسط - قلم چی - ۱۳۹۸

۵۹ کدام بیت نادرستی املایی دارد؟

- ۱ روان شد خار کن با پشتۀ خار
- ۲ خروش از جانب میخانه برخواست
- ۳ شهاب ثاقب از دامان افلاک
- ۴ فروشتند چین زلف سنبل
- بخسته دست و پا و پشت گردن
- ز بس جام و سبو در هم شکستن
- فرو افتاد چون سنگ فلاخن
- بیفشاندند گرد از چهر سوسن

قلمرو ادبی (آرایه های ادبی)

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۸

۶۰ در کدام یک از گزینه های زیر تشبیه دیده نمی شود؟

- ۱ از برهنگی و عاجزی به دیوانگان مانند بودیم.
- ۲ اندیشه کردم که مروّت نباشد همه در باغ عشق الهی در تسبیح و من به غفلت خفته.
- ۳ مگسی کجا تواند که برافکند عقابی.
- ۴ بگذار تا به چاه مذلت فرو رود.

قلمرو زبانی

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۸

۶۱ معنای کدام واژه با توجه به املای آن نادرست است؟

- ۱ مفارقت: دوری و جدایی
- ۲ بیغوله: گوشه ای دور از مردم
- ۳ اتصال: آرامش
- ۴ مخمصه: گرفتاری

آسان - قلم چی - ۱۳۹۸

۶۲ در کدام گزینه هر دو نوع «عطفی» و «ربطی» از «واو» وجود دارد؟

- ۱ دردا که یار در غم و دردم بماند و رفت
- ۲ مخمور بادۀ طرب انگیز شوق را
- ۳ چون صید او شدم من مجروح خسته را
- ۴ گل در حجاب بود که مرغ سحرگهی
- ما را چو دود بر سر آتش نشاند و رفت
- جامی نداد و زهر جدایی چشاند و رفت
- در بحر خون فکند و جنیبت براند و رفت
- آمد به باغ و آن همه فریاد خواند و رفت

متوسط - قلم چی - ۱۳۹۸

۶۳ در همهٔ گزینه ها به جز گزینه هم واژهٔ مرکب دیده می شود و هم وندی - مرکب.

- ۱ اما من می دیدم که خود پیرمرد در این سفرهای هر ساله به جست و جوی تسلائی می رفت.
- ۲ به ساده دلی روستایی خویش از هر چیزی تعجب کرد و هر چه بر او تنگ تر گرفتند کمر بند خود را تنگ تر بست تا با زندگی هایمان اُخت شد.
- ۳ اول گمان بردم که میراب است. خواب که از چشمم پرید، تازه فهمیدم که در زدن میراب نیست، کلفتشان بود.
- ۴ تفنگ دوربین دارش نشان می دهد که تک تیرانداز است و آن آستین خالی نشانهٔ مردانگی است.

تحلیل و تاریخ ادبیات

۶۴) بین آثار زیر، چند اثر به نظم است؟

«الهی نامه عطار - قابوس نامه - سفرنامه ناصر خسرو - اتاق آبی - اسرارالتوحید»

آسان - قلم چی - ۱۳۹۸

۱) چهار تا

۲) سه تا

۳) دو تا

۴) یکی

قلمرو زبانی

۶۵) برای هریک از موارد زیر، یک مترادف بنویسید.

- برآمدگی پشت پای اسب (.....)

- چنبره‌ی گردن (.....)

- میان دو کتف (.....)

متوسط - تمرین های کتاب - ۴۱

قلمرو فکری (قرابت معنایی)

۶۶) معنی و مفهوم هریک از عبارت های زیر را بنویسید.

خَلْفَ صَدَقِ نِیَاکَانَ هِنرور خود بود.

اسب از پهلو، اسبی خود را به کمال نشان می داد.

متوسط - تمرین های کتاب - ۴۲

قلمرو زبانی

۶۷) هر یک از واژه های ستون «الف» را به معنی آن در ستون «ب» وصل کنید.

الف	ب
☐ غارب	☐ میان دو کتف
☐ وَقَب	☐ قوس زیر گردن
☐ گُردِه	☐ هر فرو رفتگی اندام
☐ آخِرِه	☐ بالای کمر
☐ کُلّه	☐ برآمدگی پشت پای اسب

آسان - تالیفی متنا - ۱۳۹۷

۶۸) واژه خواسته شده را بنویسید.

الف) مجمعی از دانشمندان و یا سیاستمداران که درباره مسائل علمی یا سیاسی بحث می کنند. ← (.....)

ب) طراحی چیزی به کمک گرده یا خاکه یا رنگ ذغال ← (.....)

پ) نمونه و طرحی که نقاش به صورت کم رنگ یا نقطه چین بر کاغذ می آورد و سپس آن را کامل رنگ آمیزی می کند. ← (.....)

ت) طرح هایی مرگب از پیچ و خم های متعدد که شبیه عناصر طبیعت هستند. ← (.....)

آسان - تالیفی متنا - ۱۳۹۷

درس پنجم - فارسی دهم

۶۹) معنی واژه‌های خواسته شده را از کادر زیر پیدا کنید و در مقابل آن بنویسید. (دو واژه داخل کادر اصلی است.)

طرح اولیه - بالای کمر - چنبره گردن - آشفته - جانشین راستین -
زیرکانه - گرتنه برداری - برآمدگی پشت پای اسب

الف) بیرنگ: (ب) کله: (پ) آخَره: (ت) مشوَش: (ث) خلف صدق: (ج) رندانه:

آسان - تالیفی منتا - ۱۳۹۷

۷۰) در میان واژه‌های زیر، چهار غلط املایی وجود دارد؛ آمار را پیدا کنید و درست هر یک را در جاهای خالی بنویسید.
«زبر و زرنگ - پست و حقیر - مخمسه و گرفتاری - شندرقاز پول - شصت دست - تسلای خاطر - یال و قارب - برخاستن صدا»

- ۱-
۲-
۳-
۴-

آسان - تالیفی منتا - ۱۳۹۷

۷۱) در هر عبارت، یک غلط املایی وجد دارد؛ آن را پیدا و اصلاح کنید.

- الف) دست معلّم از وغب حیوان روان شد؛ فرود آمد لب را به اشاره صورت داد. (.....)
ب) از یال و قارب به زیر آمد؛ از پستی پشت گذشت؛ گرده را برآورد. (.....)
پ) از خم کتف و سینه فرا رفت و دو دست را تا فراز کوتاه نمایان ساخت. (.....)
ت) گریزی رندانه زد که به سود اسب انجامید؛ شتابان خط‌هایی درهم کشید و علفزاری ساخت. (.....)

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۷

۷۲) در هر عبارت، یک غلط املایی وجود دارد؛ آن را پیدا و اصلاح کنید.

- الف) بار اول که پیرمرد را دیدم در کنگره نویسندگی بود که خانه فرهنگ شوروی در تهران الم کرده بود. (.....)
ب) محل هنوز بیابان بود و خانه‌ها درست از سینه خاک درآمده بودند و در چنان بیقوله‌ای آشنایی غنیمتی بود. (.....)
پ) اما من می‌دیدم که خود پیرمرد در این سفرهای هر ساله به جست و جوی تصلایی می‌رفت. (.....)
ت) وقتی یوش بوده اند، برای خدمت او می‌آمد، می‌نشسته و مثل جقد او را می‌پاییده. (.....)

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۷

۷۳) نوع حرف «واو» در هر یک از عبارتهای زیر مشخص کنید. (عطف یا ربط)

الف) زنگ نقاشی، دلخواه و روان بود.

ب) در کلاس نشسته بودیم و چشم به راه معلّم.

پ) پی بردیم راه دست خودش هم نیست و این بار اتاق از جا کنده شد.

ت) دو گوش را بالا برد؛ از یال و غارب به زیر آمد.

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۷

۷۴) نوع حرف «واو» را در هر یک از عبارتهای زیر مشخص کنید. (عطف یا ربط)

الف) گفتم که مژده‌بخش دل خرم است این مست از درم درآمد و دیدم غم است این

ب) گل شکفته! خداحافظ اگر چه لحظه دیدارت شروع وسوسه‌ای در من، به نام دیدن و چیدن بود.

پ) اگر به عشق هوا داری ام کنی، وقت است که صبر کرده‌ام و نوبت ظفر دارم

ت) رسیده‌ها چه غریب و نچیده می‌افتند به پای هرزه علف‌های باغ کال پرست

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۷

۷۵) مفهوم عبارت های کنایی زیر را بنویسید.

الف) راه دست نبودن:

ب) به تنگ آمدن:

پ) تنگ بستن کمر بند:

ت) کار از کار گذاشتن:

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۷

قلمرو ادبی (آرایه های ادبی)

۷۶) در عبارت زیر، دو تشبیه وجود دارد؛ ارکان هر یک را مشخص کنید.

«همچون مروارید در دل صدف کج و کوله ای سالها بسته ماند. در چشم او که چشم زمانه ما بود، آرامشی بود که گمان می بردی شاید هم به حق از سر تسلیم است، اما در واقع طمأنینه ای بود که در چشم بی نور یک مجسمه دوره فراعنه هست.»

تشبیه اول:

مشبه: مشبه به: وجه شبه: ادات تشبیه:

تشبیه دوم:

مشبه: مشبه به: وجه شبه: ادات تشبیه:

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۷

۷۷) از هر بیت، آرایه ادبی خواسته شده را پیدا کنید.

الف) در چشم او که چشم زمانه ما بود، آرامشی بود که گمان می بردی شاید هم به حق از سر تسلیم است.

تشخیص:

ب) از زنی سخن می گفت که وقتی یوش بوده اند، برای خدمت او می آمده، می نشستند و مثل جغد او را می پاییده.

تشبیه:

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۷

قلمرو فکری (قرابت معنایی)

۷۸) مفهوم عبارت های مشخص شده را بنویسید.

«زنگ نقاشی، دل خواه و روان بود. خشکی نداشت. به جد گرفته نمی شد. خنده در آن روا بود. معلّم دور نبود. صورتک به رو

نداشت.»

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۷

قلمرو ادبی (آرایه های ادبی)

۷۹) نام مشبه محذوف را در عبارت زیر بنویسید.

«همچون مروارید در دل صدف کج و کوله ای سالها بسته ماند.»

نام مشبه محذوف:

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۷

۸۰) معنی عبارت‌های زیر را بنویسید.

الف) معلّم مرغان را گویا می‌کشید؛ گوزن را رعنا رقم می‌زد.

ب) خلف صدق نیاکان هنرور خود بود.

پ) نقش‌بندی‌اش دلگشا بود و رنگ را نگارین می‌ریخت.

ت) اسب از پهلو، اسبی خود را به کمان نشان می‌داد.

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۷

۸۱) معنی عبارت‌های زیر را بنویسید.

الف) جوانکی بودم و توی جماعت بُر خورده بودم.

ب) مدّتی بود که پیرمرد افتاده بود.

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۷

۸۲) منظور از واژه‌های مشخص شده چیست؟

الف) بار اوّل که پیرمرد را دیدم، در کنگره نویسندگانی بود که خانه فرهنگ شوروی در تهران علم کرده بود.

ب) برق خاموش و او «آی آدم‌هایش» را خواند.

پ) همچون مروارید در دل صدف کج و کوله‌ای سال‌ها بسته ماند.

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۷

۸۳) در متن «کلاس نقّاشی» معلّم برای رها شدن از مخمصه چه کرد؟

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۷

پاسخنامه تشریحی

۱) هر شبم زلف سیاه تو نمایند به خواب ← هر شب زلف سیاه تو را به خوابم می نمایند. (نقش مضاف‌الیه)

گزینه ۲: که نیستم خبر از هر که در دو عالم هست. ← که من را خبر از هر که در دو عالم هست، نیست. (نقش مفعولی)

گزینه ۳: گفتمت پیدا و پنهان نیز هم ← به تو پیدا و پنهان نیز گفته‌ام. (نقش متمم)

۲) در گزینه‌های (الف و د) هر دو مورد حرف عطف و حرف ربط وجود دارد؛ توجه داشته باشیم که حرف عطف

بین دو واژه و حرف ربط بین دو جمله می‌آید در مورد (ب) همه (واو)ها حرف ربط است در موارد «ج» و «ه» همه (واوها) حرف عطف است.

(الف) گل و می / برون آی و درآ / (د) نظم خوب و نثر بدیع / «نه لعل از صدف است و نه انگین ز گیاست»

۳) در این تست ۵ فعل غیراسنادی وجود دارد که عبارتند از: نمی‌رسید - داشت - می‌ریخت - نبود (وجود

نداشت) - نبود (اگر «بود» در معنای وجود داشتن باشد فعل غیراسنادی است / در این تست صفت اشاره وجود ندارد: «آن» ضمیر اشاره است.

۴) نوع «و» در گزینه‌های ۱ و ۳ و ۴ عطف است و در گزینه ۲ ربط یا پیوند.

نکته: «و» عطف بین دو کلمه می‌آید و «و» نشانه ربط یا پیوند معمولاً پس از فعل بین دو جمله می‌آید و آن‌ها را به هم مربوط می‌کند.

۵) مفهوم بیت سؤال می‌فرماید: از آنجایی که روزگار فانی است و تقدیر فرداها مشخص نیست پس حال را از

دست داد و شادی را کنار گذاشت.

این مفهوم در گزینه‌های ۱ و ۲ و ۳ به خوبی مشاهده می‌شود.

اما شاعر در گزینه ۴ می‌فرماید: شادی من در روزگار به خاطر عدم وابستگی‌ها و دلبستگی‌ها به دنیا است.

۶) مفهوم بیت صورت سؤال: در زندگی نباید غصه روزهای نیامده را خورد و آدمی باید به شادی و خوشی

مشغول باشد.

این مفهوم در گزینه‌های ۱ و ۳ و ۴ دیده می‌شود.

اما در گزینه ۲ شاعر از سختی‌های فراق و هجر معشوق می‌نالند.

۷) باید در گزینه ۲ کلمه شرط را با کسره به آدمیت اضافه کرد تا معنای بیت درست شود.

گفتم این شرط آدمیت نمی‌باشد.

۸) نیما هر چقدر هم در شهر ساکن ماند اما نتوانست روحیه‌اش را با شهرنشینی سازگار کند.

۹) توجه داشته باشید که «گرته بستن» به معنای طراحی نیز می‌تواند درست باشد اما معنای دقیق آن در گزینه ۳

آمده است.

۱۰) غلط‌های املائی: افتاده گی ← افتادگی / الم ← علم / خواست ← خاست

۱۱) معلم نقاشی - مرا - حقیرت - کار صورتگری - چاره درماندگی - شیوه معلم - معلم خود

توجه: این نوع تست در کنکورهای اخیر بسیار دیده شده است. باید توجه داشت که «اسم + ـ + اسم» یا «اسم + ـ + ضمیر» ترکیب اضافی می‌سازند و واژه دوم مضاف‌الیه می‌شود.

اسم + ـ + اسم : شیوه معلم

اسم + ـ + ضمیر منفصل : معلم من

اسم + _ + ضمیر مشترک : معلم خود

اسم + ضمیر متصل : معلمت

۱۲) ۱ ۲ ۳ ۴ «رسته» مسند می‌باشد.

مفعول کلمه یا گروهی از کلمات است که پس از آن یا «را» وجود دارد یا می‌توان «را» قرار داد.

صورت از او چیزی (را) می‌طلبید.

شتابان خط‌هایی (را) در هم کشید.

توجه: اگر مفعول، مضاف‌الیه یا صفت داشته باشد، «را» بعد از آن‌ها می‌آید.

تمامت خود را می‌خواست.

۱۳) ۱ ۲ ۳ ۴ «خنده» نهاد، از نوع مسندالیه است.

۱۴) ۱ ۲ ۳ ۴ در گزینه ۱ «ناسازی» وندی، در گزینه ۲ «نیم‌رخ» مرکب، در گزینه ۳ «اسب‌پردازی» وندی - مرکب و در

گزینه ۴ «نقشه» واژه وندی است.

توجه: در کتاب‌های درسی جدید از اصطلاح «ساده وندی، مرکب و وندی - مرکب» استفاده شده است. پیش از این از اصطلاحات

«ساده، مشتق، مرکب و مشتق - مرکب» استفاده می‌شد. باید توجه داشت که در اصل وندی معادل مشتق نیست، چرا که واژه وندی هر

واژه‌ای است که «وند» به آن چسبیده باشد مانند «رازی» در گزینه ۲، «حدیثی» در گزینه ۳ و «دستی» در گزینه ۴. اما هیچ کدام از این‌ها

در اصل مشتق نیستند (مشتق باید از وند اشتقاقی ساخته شود). وضعیت مشتق - مرکب و وندی - مرکب نیز همین گونه است.

۱۵) ۱ ۲ ۳ ۴ صفت مفعولی + بودم، بودی، بود = ماضی بعید

ب + بن مضارع + شناسه‌ها : مضارع التزامی

۱۶) ۱ ۲ ۳ ۴ در گزینه ۱ «نقش‌بندی»، در گزینه ۳ «خون‌سردی» و در گزینه ۴ «خرگوشی» واژگان «وندی - مرکب» هستند.

توجه: «خرگوشی» در اصل واژه مرکب است. چرا که «ی» نکره واژه مشتق نمی‌سازد. کتاب درسی تفاوت این دو را مشخص نکرده

است. اگر واژه وندی خواستند، همه وندها تأثیرگذار هستند. اگر واژه مشتق خواستند وندهای «تر، ترین، ها، ان جمع و ی نکره» در

نوع واژه تأثیر ندارند.

۱۷) ۱ ۲ ۳ ۴ «واو عطف» بین دو نقش دستوری یکسان می‌آید. «واو عطف» بین دو اسم، صفت، ضمیر یا قید می‌آید.

علی و حسین آمدند: بین دو اسم (منظور از اسم، اسم دستوری است نه نام افراد. نام افراد خود جزء اسم‌های دستوری‌اند).

من و او آمدیم: بین دو ضمیر

علی آهسته و ملایم آمد: بین دو قید

پدر خوب و مهربان آمد: بین دو صفت

توجه: اگر واو عطف و کلمه قبل از آن را حذف کنیم، کلمه معطوف بعد از واو، همان نقشی را می‌گیرد که کلمه قبل واو گرفته بود.

من	علی	و	حسین	را	دیدم.
مفعول	مفعول		مفعول به		مفعول

«واو ربط» بین دو جمله یا دو فعل می‌آید و آن دو جمله را به هم ارتباط می‌دهد.

۱۸) ۱ ۲ ۳ ۴ «واو ربط» بین دو جمله یا دو فعل می‌آید و آن جمله را به هم ارتباط می‌دهد. در گزینه ۴ «واو عطف» آمده

است که بین دو اسم آمده است.

۱۹) ۱ ۲ ۳ ۴ اطاق ← اتاق

۲۰) ۱ ۲ ۳ ۴ شصتم ← شستم

۲۱) ۱ ۲ ۳ ۴ دلگشا ← دلگشا

- ۲۲) ۱ ۲ ۳ ۴ آلم ← عَلم
- ۲۳) ۱ ۲ ۳ ۴ واژه‌های مورد نظر اصطلاحات نقّاشان برای ذکر جزئیات بدن حیوانات است. یک بار برای همیشه معنای این واژه‌ها را به طور دقیق یاد بگیرید.
- ۲۴) ۱ ۲ ۳ ۴ بیرنگ: طرح اولیه / نقطه‌چینی به پاسخ نزدیک است اما معنای دقیق آن طراحی فرش است.
- ۲۵) ۱ ۲ ۳ ۴ بُتان در معنای استعاری این بیت به معنای «زیبارویان» است و «ناخَلَف» که مخالف آن در درس آمده است به معنای «نالایق» و «جانشین نامناسب» آمده است.
- ۲۶) ۱ ۲ ۳ ۴ وقب: فرورفتگی اندام / «أخْرَه» به معنای «چنبره گردن» است.
- ۲۷) ۱ ۲ ۳ ۴ «اسلیمی» مُمال «اسلامی» است که یک اصطلاح در نقّاشی است.
- ۲۸) ۱ ۲ ۳ ۴ «رندانه» به معنای «زیرکانه» است و «گریز» هم به معنای «فرار و ترفند» درست است.
- ۲۹) ۱ ۲ ۳ ۴ «خطابه» مصدر است و به معنای «سخنرانی» است در گزینه ۲ سخنرانان نادرست است. چون «خطبا» به این معناست. در گزینه ۳ «صورتک» و در گزینه ۴ «مشوَش» نادرست معنا شده است.
- ۳۰) ۱ ۲ ۳ ۴ در این گزینه واژه «تخت» به معنای «آسوده» به کار رفته اما در سایر گزینه‌ها به معنای تخت پادشاهی است.
- ۳۱) ۱ ۲ ۳ ۴ معنای سایر گزینه‌ها: أَخْرَه: چنبره گردن / وقب: فرورفتگی اندام / غارب: میان دو کتف
- ۳۲) ۱ ۲ ۳ ۴ اشاره دارد به بیمار شدن نیمایوشیج.
- ۳۳) ۱ ۲ ۳ ۴ البته معنای دقیق این واژه باتوجه به جمله «عزیز» است.
- ۳۴) ۱ ۲ ۳ ۴ «غارب» اندام حیوان است که معنای آن «میان دو کتف» است که اصطلاح نقّاشی نیست.
- ۳۵) ۱ ۲ ۳ ۴ در «مُمال» باید کلمه تغییر یافته معنای جدیدی پیدا کند که فقط در این گزینه این اتفاق افتاده است.
- ۳۶) ۱ ۲ ۳ ۴ در گزینه ۳ اگر «کنج عزلت» بود پاسخی مناسب برای تست می‌شد اما «عزلت» به معنای تنهایی است. بقیه گزینه‌ها پرت هستند.
- ۳۷) ۱ ۲ ۳ ۴ «تلاطم» اگر برای «دریا» به کار رود گزینه ۲ نیز درست است اما به معنای ناراحتی نیست.
- ۳۸) ۱ ۲ ۳ ۴
- ۳۹) ۱ ۲ ۳ ۴ برای گزینه ۱ و ۲ و ۳ «تصلّی» با این املا درست بود.
- ۴۰) ۱ ۲ ۳ ۴ غلط‌های املائی: تمأینیه ← طمأینیه / ختابه ← خطابه / مئیشث ← معیشت
- ۴۱) ۱ ۲ ۳ ۴ غارب: میان دو کتف
- ۴۲) ۱ ۲ ۳ ۴ وغب ← وقب
- ۴۳) ۱ ۲ ۳ ۴ حضر ← حذر
- ۴۴) ۱ ۲ ۳ ۴ غلط‌های املائی: الم ← عَلم / سدق ← صدق / بور ← بُر
- ۴۵) ۱ ۲ ۳ ۴ «مرمّت»: تشدید نیاز دارد.
- ۴۶) ۱ ۲ ۳ ۴ غلط‌های املائی: هقارت ← حقارت / زنده‌گی ← زندگی
- ۴۷) ۱ ۲ ۳ ۴ گزینه ۱: کارش نگار نقشه قالی بود. ← کارش نگار (از) نقشه قالی بود. X
- گزینه ۲: خسته شدیم از خرگوش، دنیا پر حیوان است. ← خسته شدیم از خرگوش دنیا پر (از) حیوان است. ✓
- گزینه ۳: حالا بعد دو سال تازه سر حرف من افتاده‌اند. ← حالا بعد (از) دو سال تازه ... ✓
- گزینه ۴: ما را به رونگاری آن می‌نشانند. ← ما را به رونگاری (از) آن می‌نشانند. ✓

۴۸) در عبارت سؤال مفهوم بی‌ارزشی انسان در مفاهیم عرفانی و عالی عالم ذکر شده است. ۱ ۲ ۳ ۴

در گزینه‌های ۱ و ۳ و ۴ این موضوع قابل دریافت است اما در گزینه ۲ دقیقاً مفهوم متقابل صورت سؤال مطرح شده است و می‌گوید اصل عالم بر مدار انسان می‌چرخد و بقیه اجزای عالم بهانه‌ای برای خلقت آدم هستند.

۴۹) در «را»ی فک اضافه که بین مضاف و مضاف‌الیه می‌آید کلمه پس از «را» به پشت کلمه قبل از «را» می‌رود و تبدیل به کسره می‌شود ← عادت معلم بود که نقشه ۱ ۲ ۳ ۴

۵۰) سفر نیما در زمستان به یوش به خاطر سرمای فراوان باعث شد مریض شود و همان مریضی باعث مرگش شد. ۱ ۲ ۳ ۴

۵۱) عبارت «وسعتی نداشت» در درس ۵ روان‌خوانی «پیرمرد چشم ما بود» در مورد وضعیت مالی نیما یوشیج آمده است نه درباره بزرگی و کوچکی‌اش. ۱ ۲ ۳ ۴

۵۲) در گزینه‌های ۱ و ۳ و ۴ نوع (و) به کار رفته (ربط یا نشانه پیوند) است اما در گزینه ۲ (و) عطف است. ۱ ۲ ۳ ۴

ما و عشق نمی‌توانیم، پنجه در اندازیم.
عطف

نکته: (و) ربط معمولاً پس از فعل می‌آید و آن دو جمله را به هم پیوند می‌دهد؛ اما (واو) عطف بین دو یا چند کلمه بکار می‌رود.

۵۳) مفهوم عبارت سؤال یکرو بودن و ریاکار نبودن را مطرح می‌کند که در گزینه‌های ۱ و ۳ و ۴ دیده می‌شود اما در ۲ شاعر از مشکلات بعد از دوستی‌اش و اقبال کجش صحبت دارد. ۱ ۲ ۳ ۴

۵۴) نوع «و» در گزینه ۱ ربطی است و در گزینه‌های دیگر از نوع عطف است. ۱ ۲ ۳ ۴

۵۵) گزینه ۱: ای بی‌نشان محض نشان از که جویمت؟ ← نشان تو را از که جویم (مضاف‌الیه) ۱ ۲ ۳ ۴

گزینه ۳: گفتم که بوی زلفت گمراه عالم کرد ← بوی زلف تو من را گمراه عالم کرد (مفعول)

گزینه ۴: گفتم بینمش مگر درد اشتیاق ← مگر درد اشتیاق من ... (مضاف‌الیه)

در گزینه ۲ هم تمام ضمایر درست در جای خودشان آمده‌اند.

۵۶) داستان «پیرمرد چشم ما بود» بیان حس و حال عاطفی جلال آل احمد است که با زبان صمیمی در مورد نیما یوشیج نگاشته شده است. ۱ ۲ ۳ ۴

۵۷) گزینه ۱ ← درد شما ۱ ۲ ۳ ۴

مضاف‌الیه

گزینه ۲ ← راه دست خودش (او) ۱ ۲ ۳ ۴

مضاف‌الیه

گزینه ۴ ← حرفی به کارش بود (او) ۱ ۲ ۳ ۴

مضاف‌الیه

۵۸) واژه «گرته» به معنای سایه‌روشن زدن است و به اندام اسب ربطی ندارد اما سه گزینه دیگر: ۱ ۲ ۳ ۴

کله: برآمدگی پشت پای اسب / وقب: فرورفتگی اندام / غارب: میان دو کتف

۵۹) برخواست ← برخاست به معنای «برپا شد». ۱ ۲ ۳ ۴

۶۰) گزینه ۱: ما همچون دیوانگان شده بودیم. ۱ ۲ ۳ ۴

گزینه ۲: باغ عشق الهی ← اضافه تشبیهی

گزینه ۴: چاه مذلت ← مذلت و خواری همچون چاهی است. (اضافه تشبیهی)

۶۱) ۱ ۲ ۳ ۴ «تسلّا» با این املا درست و به معنای آرامش است.

۶۲) ۱ ۲ ۳ ۴ حرف «واو» در گزینه «۱» در عبارت «درد و غم»، دو کلمه درون جمله را به هم عطف کرده است. در انتهای همه ابیات، «واو» ربط نیز که بین دو جمله می آید وجود دارد.

۶۳) ۱ ۲ ۳ ۴ گزینه «۴»: مرکب: دوربین دار، تک تیرانداز / واژه وندی - مرکب ندارد.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: مرکب: پیرمرد / وندی - مرکب: جست و جو، هر ساله

گزینه «۲»: مرکب: کمربند / وندی - مرکب: ساده دلی

گزینه «۳»: مرکب: میراب / وندی - مرکب: در زدن

توجه: «ش» در «دوربین دارش» مضاف الیه است و جزء واژه به شمار نمی رود. «در زدن» واژه وندی مرکب است. عبارت هایی از قبیل «آگاه ساختن، لباس پوشیدن، غذا خوردن و ...» یک واژه وندی - مرکب هستند و نباید آن ها را دو واژه بدانیم.

۶۴) ۱ ۲ ۳ ۴ تنها اثر موجود در بین آثار صورت سؤال کتاب «الهی نامه» عطار است که به نظم می باشد.

۶۵) برآمدگی پشت پای اسب (کله) - چنبره ی گردن (آخره) - میان دو کتف (غارب)

۶۶) جانشین راستین پدران هنرمند خود بود.

اسب از پهلو زیبایی و اندام خود را بهتر و کامل تر نشان می داد.

۶۷) کله: برآمدگی پشت پای اسب / غارب: میان دو کتف / وقب: هر فرورفتگی اندام / گرده: بالای کمر / آخره: قوس زیر گردن

۶۸) الف) کنگره / ب) گرته برداری / پ) بیرنگ / ت) اسلیمی

۶۹) الف) طرح اولیه ب) برآمدگی پشت پای اسب

پ) چنبره گردن ت) آشفته

ث) جانشین راستین ج) زیرکانه

۷۰) ۱- مخمصه و گرفتاری ۲- شندرغاز پول ۳- شست دست ۴- یال و غارب

۷۱) الف) وغب ← وقب ب) قارب ← غارب پ) کوتاه ← کله ت) گریذ ← گریز

۷۲) الف) الم ← علم ب) بیقوله ← بیغوله پ) تسلّا ← تسلّا ت) جقد ← جغد

۷۳) الف) عطف ب) ربط پ) ربط ت) عطف

۷۴) الف) ربط ب) عطف پ) ربط ت) عطف

۷۵) الف) آسان نبودن ب) خسته شدن

پ) مصمم شدن ت) نبودن فرصت جبران

۷۶) تشبیه اول:

مشبه: او / مشبه به: مروارید / وجه شبه: بسته ماندن / ادات تشبیه: همچون

تشبیه دوم:

مشبه: آرامش او / مشبه به: طمانینه ای در چشم یک مجسمه / وجه شبه: ندارد / ادات تشبیه: ندارد

۷۷) الف) تشخیص چشم زمانه

ب) تشبیه زن به جغد

۷۸) خشکی نداشت ← خسته کننده نبود.

معلم دور نبود ← معلم صمیمی بود.

صورتک به رو نداشت ← صادق بود.

۷۹) نیما یوشیج

۸۰) الف) معلّم، پرندگان را زیبا و گوزن را خوش قد و قامت می‌کشید.

ب) معلّم، جانشین راستین اجداد هنرمند خود بود.

پ) طراحى معلّم زیبا و جذاب بود و رنگ را هنرمندانه به کار می‌برد.

ت) اسب از پهلو بهتر به چشم می‌آید.

۸۱) الف) جوان کم سنّ و سالی بودم که به طور اتّفاقی به آن گروه راه یافته بودم.

ب) مدّتی بود که پیرمرد ناتوان شده بود.

۸۲) الف) نیما یوشیج

ب) شعری از نیما یوشیج

پ) نیما یوشیج / روزگار

۸۳) علفزاری کشید و پاهای اسب را در آن فرو برد.

پاسخنامه کلیدی

۱	۱	۲	۳	۴
۲	۱	۲	۳	۴
۳	۱	۲	۳	۴
۴	۱	۲	۳	۴
۵	۱	۲	۳	۴
۶	۱	۲	۳	۴
۷	۱	۲	۳	۴
۸	۱	۲	۳	۴
۹	۱	۲	۳	۴
۱۰	۱	۲	۳	۴
۱۱	۱	۲	۳	۴
۱۲	۱	۲	۳	۴
۱۳	۱	۲	۳	۴
۱۴	۱	۲	۳	۴
۱۵	۱	۲	۳	۴
۱۶	۱	۲	۳	۴

۱۷	۱	۲	۳	۴
۱۸	۱	۲	۳	۴
۱۹	۱	۲	۳	۴
۲۰	۱	۲	۳	۴
۲۱	۱	۲	۳	۴
۲۲	۱	۲	۳	۴
۲۳	۱	۲	۳	۴
۲۴	۱	۲	۳	۴
۲۵	۱	۲	۳	۴
۲۶	۱	۲	۳	۴
۲۷	۱	۲	۳	۴
۲۸	۱	۲	۳	۴
۲۹	۱	۲	۳	۴
۳۰	۱	۲	۳	۴
۳۱	۱	۲	۳	۴
۳۲	۱	۲	۳	۴

۳۳	۱	۲	۳	۴
۳۴	۱	۲	۳	۴
۳۵	۱	۲	۳	۴
۳۶	۱	۲	۳	۴
۳۷	۱	۲	۳	۴
۳۸	۱	۲	۳	۴
۳۹	۱	۲	۳	۴
۴۰	۱	۲	۳	۴
۴۱	۱	۲	۳	۴
۴۲	۱	۲	۳	۴
۴۳	۱	۲	۳	۴
۴۴	۱	۲	۳	۴
۴۵	۱	۲	۳	۴
۴۶	۱	۲	۳	۴
۴۷	۱	۲	۳	۴
۴۸	۱	۲	۳	۴

۴۹	۱	۲	۳	۴
۵۰	۱	۲	۳	۴
۵۱	۱	۲	۳	۴
۵۲	۱	۲	۳	۴
۵۳	۱	۲	۳	۴
۵۴	۱	۲	۳	۴
۵۵	۱	۲	۳	۴
۵۶	۱	۲	۳	۴
۵۷	۱	۲	۳	۴
۵۸	۱	۲	۳	۴
۵۹	۱	۲	۳	۴
۶۰	۱	۲	۳	۴
۶۱	۱	۲	۳	۴
۶۲	۱	۲	۳	۴
۶۳	۱	۲	۳	۴
۶۴	۱	۲	۳	۴